

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Dziś w Kinie „EDEN”, I-sza Aleja 12

POSZUKIWACZKI ZŁOTA

najpiękniejszy i najkosztowniejszy film świata

CENY MIEJSC ZWYKŁE

SZCZEGÓŁY W AFISZACH.

Pokój, czy nowa wojna?

PRZED OSTATECZNĄ DECYZJĄ.

Wiedzi. — Naprężenie stosunków pomiędzy Rzymem, a Londynem osiągnęło w chwili obecnej punkt kulminacyjny. We dle informacji ze źródeł angielskich nie ulega żadnej wątpliwości, że Stany Zjednoczone pójdą w kwestii rozszerzenia sankcji na naftę ręką w rękę z Anglią, jakkolwiek taki stan rzeczy mógłby doprowadzić do wojny, w którą zawikłana zostałaby również Francja.

Koła angielskie wyrażają jednak przekonanie, że ambargo na naftę musi doprowadzić do zakończenia wojny w Afryce wschodniej, gdyż ani samoloty, ani czołgi włoskie nie mogą bez ropy i benzyny spełniać swych zadań.

Mimo to przygotowują się Włochy jawnie do nowej wojny europejskiej, na co wskazują przeprowadzane w tempie gorącej koncentracji wojsk włoskich, które narazie uważa jeszcze należy za groźbę. Niebezpieczeństwo tkwi w tym, że ani Anglia, ani Francja nie myśli wcale ustąpić pod wpływem tych wojennych gróźb włoskich, co jeszcze bardziej potwierdza możliwość ewentualnego wybuchu wojny.

Cała opinia publiczna Anglii i Francji stwierdza jednogłośnie, że w następnych tygodniach zapas musi ostateczna decyzja w sprawie utrzymania pokoju, lub rozpoczęcia nowej wojny europejskiej.

Decydująca bitwa w Abisynji

ROZEGRA SIĘ LADA DZIEŃ.

Paryż. — W dobrze poinformowanych kręgach francuskich panuje obecnie przekonanie, że w ciągu najbliższych dni zajadą wypadki, które pozwolą odroczyć zakaz wywozu nafty do Włoch, mający być wydanym, jak wiadomo, w ciągu zwołanego na dzień 12 grudnia do Genewy posiedzenia komitetu 18-tu.

W szczególności przypuszcza się, że w międzyczasie rozpoczyna się między Włochami, Francją i Anglią rokowania o charakterze oficjalnym i że pierwsze ich wyniki będą dostatecznym motywem dla przesunięcia decyzji komitetu 18-tu do stycznia przyszłego roku.

Ostatnie informacje napływające tu tak z Londynu, jak i z Rzymu, zdają się dowodzić, że utwierdza się tam tendencja wyczerpującego omówienia kwestii dzielących dotąd oba mocarstwa. Skądinąd można sądzić, że na froncie abisyńskim roze grają się tymczasem wypadki o charakterze rzeczywistym decydującym dla kampanji.

Jeżeli mamy wierzyć depeszom, oczekiwana oddawna wielka bitwa na froncie północnym i południowym wywiązała się może lada dzień, a może i lada godzina. „Intransigent” przynosi nawet wiadomość, że część wojsk abisyńskich skoncentrowanych w Dessie opuściło już miasto i maszeruje naprzeciwko wojsk włoskich, obozujących w okolicy Makalle.

OLBRZYMI WIEC MATEK I WDOW.

PO POLEGŁYCH.

Rzym. — W niedzielę odbył się w Rzymie olbrzymi wiec matek i wdów po żołnierzach poległych na wojnie światowej, na który przybył osobiście Mussolini.

Wiec uchwałił jednomyślnie rezolucję, wzywającą naród włoski do wytrwania, aż do zwycięskiego końca w obliczu „obleżenia ekonomicznego”, spowodowanego geneeskimi uchwałami sankcyjnymi.

Chwilowy spokój

na frontach abisyńskich.

Addis Abeba. — W abisyńskim komunikacie z frontu powiedziano, że w ogólności na obu frontach niema większych ruchów wojsk. Jedynie tylko na terytorium Aussa, między miejscowościami Adalguera i Oddobo, w punkcie, w którym znajduje się nowa włoska baza samolotowa, Abisyńczycy odnieśli zwycięstwo.

Nieregularne oddziały ze znanego z dzikości szczerpu Assaimara wykonały na pad na 300 włoskich żołnierzy somalijskich. Po stronie włoskiej padło 180 ludzi. Zdobyto 20 samochodów, 50 wielbłą-

dów, obóz namiotów i 151 karabinów. Ze strony abisyńskiej padło 20 zabitych, a 50 odniosło rany.

ZACZAŁ SIĘ DRAMAT.

Rzym. — „Popolo di Roma”, omawiając obecną sytuację Włoch, pisze: „Skończyła się farsa, a zaczął się dramat”. Świat rozpoczął obleżenie przeciw Włochom, a Włosi odekorowali flagami swoje domy. Tej nowej próby Włosi nie chcieli, ani jej nie wywołali, ale czekali na nią w pogotowiu bez cienia trwogi. Historia wyda kiedyś swój wyrok i osadzi, kto działał z duchem dziejów, a kto przeciw temu duchowi, albowiem historia ludów, a nie Genewa, jest trybunałem świata.

Akcja przeciw sankcjom

Rzym. — W całych Włochach trwa ożywiona akcja propagandowa przeciw sankcjom gospodarczym. Do sekretariatu partii nadchodzi mnóstwo telegramów od organizacji gospodarczych, protestujących przeciw sankcjom oraz zapowiadających gotowość wykonania wszelkich zarządzeń o charakterze obronnym. Wiele telegramów nadeszło m. in. od Włochów, mieszkających za granicą.

W teatrach miejskich przed rozpoczęciem przedstawienia wybitniejsi akto-

rzy wygłosili do publiczności okolicznościowe przemówienia, witane gorącymi oklaskami przez publiczność. W operach orkiestry przed przedstawieniem odegrały hymny królewski i faszystowski.

Prasa w dalszym ciągu ogłasza artykuły, uzasadniające konieczność i celowość bojkotu towarów, pochodzących z państw, biorących udział w sankcjach **ZAMIAST PIENIĘDZY ŻELAZO I MIEDZ.**

Berlin. — Donoszą z Rzymu: W jednym z największych kin rzymskich wprowadzono opłatę za wejście zamiast pieniędzy — w kawałkach żelaza, miedzi, złota lub srebra.

DALSZE WZMACNIANIE WOJSK WŁOSKICH NA GRANICACH.

Londyn. — Reuter donosi z Innsbrucka, że przesunięcia wojsk włoskich na pograniczu tyrolskim, trwają w dalszym ciągu.

Blok francusko-niemiecki?

Ciekawy artykuł włoskiego organu.

Berlin. — Duże zaciekawienie wzbudził w Berlinie artykuł rzymskiego organu „Azione Coloniale”, który nawołuje wprost do stworzenia bloku francusko-włosko-niemieckiego.

Zdaniem tego pisma blok taki zagwarantuje wolność morza Śródziemnego i ochroni je od „bezczelności” floty brytyj-

Nowy angielski minister wojny. Nowy angielski minister wojny A. Duff Cooper.

skiej. Jeżeli taki blok doszedłby do skutku, to Niemcy i Francja zerwałyby łańcuchy, jakimi Anglia pęta politykę całej Europy. Unia Francji, Włoch i Niemiec stanowiłaby jedyną podstawą prawdziwego bezpieczeństwa Europy.

Artykuł ten — jak zaznaczają w Berlinie — jest znamienity dla politycznych pragnień Rzymu.

Sensacyjne zeznania świadków w procesie o zabójstwo ś. p. min. Pierackiego

Warszawa. — Na sobotniej rozprawie wielkie poruszenie wywołało pojawienie się świadka adw. Szuchewicza ze Lwowa. Świadek zeznaje, że aplikantem jego był Bohun. W dniu 6 października 1934 r. Bohun przyszedł rano z pewnym opóźnieniem. Kiedy Bohun wszedł do pokoju, usłyszano, że do skrzynki na listy coś wrzucono. Wówczas Bohun wyszedł i przyniósł biuletyn, który został wrzucony do skrzynki.

Adw. Szuchewicz, przypuszczając, że biuletyn ten zawiera wypowiedzenie się O. U. N. co do zabójstwa min. Pierackiego, wziął biuletyn ten do ręki. Zaledwie jednak zdążył go rozwinąć, zadzwoniono do drzwi. Przybyło dwóch panów,

którzy podali się za funkcjonariuszów policji. Wywiadowcy oświadczyli, że mają polecenie przeprowadzenia rewizji w biurku Bohuna i zatrzymania go. Świadek wziął wówczas ze swego biurka dopiero co wrzucony biuletyn i wręczył go wywiadowcom, zaznaczając, że został on przed chwilą wrzucony do skrzynki.

Następnie świadek stwierdza, że znał Pidašnjego i uważał go za człowieka uczciwego.

Na dalsze pytania adwokat Szuchewicz opowiada o fragmentach jego rozmów z Kaczmarem i Atamańczukiem i Werbickim, którzy za pośrednictwem Kaczmareńskiego żądali, ażeby Pidašnjy i Roman Szuchewicz wyjechali zagranicę, tam podali się za sprawców zabójstwa kuratora Sobieskiego i ażeby w ten sposób spowodować rewizję procesu.

W pewnym momencie prok. zeleński zgłosił wniosek o odczytanie z aktów pewnych okoliczności, dotyczących sensacyjnej rewelacji.

Otóż okazuje się, że w archiwum Senyka znaleziono m. in. kartkę o następującej treści: „500 zł. od adwokata Szuchewicza dla sędziów przysięgłych w Tarnopolu”. Notatka ta dotyczyła procesu jednego z członków O. U. N. Sosnowskiego, który sądzony był w roku 1931 w Tarnopolu. W związku z odczytaniem tej notatki adw. Szuchewicz oświadcza, że w r. 1931 w ogóle nie był w Tarnopolu.

Prokurator w tym miejscu stwierdza z urzędu, że w sprawie tej notatki prowadzone jest obecnie oddzielne dochodzenie w celu wyjaśnienia, ta notatka.

Adwokat Hankiewicz: — Czy mógłby świadek powiedzieć, jakie było zachowanie się komisarza Kosobudzkiego wobec więźniów?

Przew.: — Uchylam na pytanie. Adw. Horbowy: — Świadek występując w wielu ukraińskich procesach politycznych czy mógłby powiedzieć, czy

Reklama — jest dźwignią przemysłu i handlu!

każdy rozsądny kupiec, który dba o rozwój swego przedsiębiorstwa i chce polecić jak najszerszej warstwie kupujących adres swego sklepu oraz posiadane towary w okresie przedświątecznym spieszy natychmiast z podaniem ogłoszenia do najpoczytniejszego i o dużym nakładzie, najstarszego na miejscowym m gruncie pisma

Zwracamy uwagę Szan. PP. Kupców, że

W TYM ROKU

również wydamy **WIELKI REKLAMOWY NUMER GWIAZDKOWY**

który ukaze się

W SOBOTĘ, DNIA 15-go GRUDNIA

Kto pragnie mieć ładnie zamieszczone ogłoszenie, winien wcześniej nadesłać jego treść i rozmiar.

Zamówienia przyjmuje:

KSIĘGARNIA I SKLEP „GOŃCA” II Aleja 26, t. 20.50
i Administracja naszego pisma III Aleja 52, tel. 22.45.

Na froncie północnym w Abisynji. Włoski transport amunicji i wody na wielbłądach pod Makalę.

Ze świata

(X) Droгоценne filizanki. W tych dniach zostanie otwarta w Londynie wystawa chińskiej sztuki, na którą złożą się eksponaty z całego świata. Królowa angielska, która sły nie z tego, że należy do fanatycznych zbieraczy najbardziej rzadkich okazów sztuki wschodniej, zdecydowała przesłać na wystawę ze swoich zbiorów 2 filizanki herbaciane. Filizanki te zrobiono z ciemnoniebieskiego kryształu, w których są inkrustowane kwiaty ze szczerzego złota o niezwykłej wartości artystycznej.

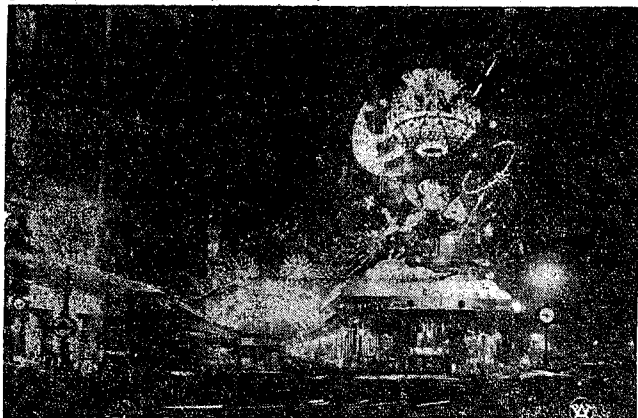
(X) Najwyższa rada abisyńska zasiada na krzesłach elektrycznych. Na odpowiedzialność paryskiego dziennika „Intransigent” podajemy wiadomość z Addis Abeby, że najwyższa rada cesarska zasiada na krzesłach elektrycznych, sprawdzonych swego czasu przez cesarza z Ameryki. Cesarz znany jest z dużego postępu. Chciał, aby przestępcy w Abisynji byli traceni prądem elektrycznym. Gdy krzesła nadeszły, uznano że są tak wygodne, wobec czego lepiej będzie je użyć, jako służące do siedzenia dla członków najwyższej rady cesarskiej.

(X) Jak wygląda obecnie Addis Abeba. Do Hamburga wróciła żona jednego z inżynierów niemieckich i opowiada o wyglądzie obecnym Addis Abeby następująco:

„Życie w Addis Abeba, wpływa całkowiście pod znakiem wojny. Pobyt europejczyków nie należy do żadnych przyjemności, mimo, że cesarz osobiście się stara o pełne bezpieczeństwo. Wiele to nie pomaga, bo dzikie hordy, maszerujące przez miasto, nie odróżniają wcale białych od Włochów. Położenie białych wewnątrz kraju staje się coraz trudniejsze. Wszystkie poselstwa pobudowały schrony oraz zabezpieczenia. Krąg pogłoski, że Mussolini zobowiązał się w razie ataku powietrznego, na 48 godzin przed tem zawiadomić o tem poselstwa. Wszystkie hotele są zajęte przez dziennikarzy; którzy w ilości przeszło 100 przebywają w sto-

licy. Abisyńczycy są bardzo zadowoleni, że do tej pory padają deszcze, co uważają za szczególny rodzaj błogosławieństwa dla nich, gdyż normalnie nigdy w tej porze deszcze nie padają. Drogi są nadal nie do przebycia, błota są olbrzymie, lecz Abisyńczycy nie sobie z tego nie robią”.

(X) Gwałtowna kuracja suchotników. Lekarz amerykański Ralf Willard od dłuższego czasu przeprowadzał różne doświadczenia na zwierzętach, szczególnie na małpach — i, jak twierdzi, z dużym rezultatem. Te prace posunął tak daleko, że złożył prośbę do władz stanowych, aby one zezwoliły mu przeprowadzenie doświadczeń nad leczeniem suchot. Zgłosiło się bowiem do niego 200 nieuleczalnych, którzy na piśmie zadeklarowali gotowość na przeprowadzenie doświadczeń z nimi, metodą zaproponowaną przez doktora Willarda. Metoda ta ma polegać na całkowitem „zamrożeniu”

PARYŻ W NOCY. Iluminacja wielkich magazynów w dzielnicy Louvre'u w Paryżu.

pacjenta. Gdy pacjent zostanie już zupełnie sztywny, otrzymuje zastrzyk adrenaliny w serce. Po tym zastrzyku pacjent budzi się, wolny od zarazków tuberkulozy, po jakimś czasie powracając zupełnie do zdrowia. Władze amerykańskie jako nie bardzo uwierzyły tym próbom i narazie zastanawiają się, czy należy zezwolić dokonania ich na ludziach.

(X) 94-letni starzec - ojcem. Amerykańskie Towarzystwo Lekarskie zajmuje się niezwykłym wypadkiem, który miał miejsce w Chicago. 94-letni obywatel został ojcem. Pojął on w r. ub. za żonkę 27-letnią panią za żonę. Nazwisko „szczęśliwego” ojca jest otoczona tajemnicą — jedno tylko się wie, że ma już 17 dzieci i cieszy się bardzo dobrem zdrowiem. Brał on udział w amerykańskich wojnach.

Stalin żeni się ze swą sekretarką.

Wielkie poruszenie panuje w Moskwie w związku z szeregami się coraz bardziej pogłoskami o zamiarach małżeńskich dyktatora sowieckiego Stalina.

Jak wiadomo, Stalin był niepokieszony po śmierci swej pierwszej żony. Zmienił wówczas całkowicie tryb życia, opuścił dawny sześciopokojowy apartament i żył początkowo w zupełnym odosobnieniu w skromnym trzypokojowym mieszkaniu w jednym z gmachów Kremla. Przed rokiem mniej więcej zasza już pewna zmiana w życiu Stalina. Oto zainteresował się on piękną tancerką baletu Opery Moskiewskiej, 25-letnią panną Siemionową. Mówiła o tem głośno cała Moskwa, która po upływie kilku miesięcy trwania znajomości Stalina z tancerką, przyjęła ze zdumieniem wiadomość o nie spodziewanym przeniesieniu urodziwej

Siemionowy do baletu w Leningradzie. Faktu tego nie umiano sobie wówczas wytłumaczyć, aż oto teraz dopiero przy czyna nagłego zerwania przyjaźni Stalina z piękną baletnicą wyjaśniła się.

Czerwony dyktator zakochał się miarowicie w swej osobistej sekretarce, Nadji, bratanicy Kaganowicza. Kobieta ta, odznaczająca się wybitną urodą i inteligencją, opanowała do tego stopnia dyktatora z Kremia, że — jak twierdzą wtajemniczeni — postanowili już poślubić. Panna Nadja Kaganowicz od pewnego czasu bierze udział w skromnych przyjęciach towarzyskich, urządzanych przez Stalina, na których nie bywała dotąd nigdy żadna kobieta.

Termin ślubu Stalina jest już podobno bardzo bliski. Czynnione są już nawet poszukiwania za jakimś nowym mieszkaniem dla „młodej pary”, gdyż panna Kaganowicz nie okazuje ochoty na „królowanie” w skromnych trzech izdebkach Stalina. Dyktator Rosji będzie musiał prawdopodobnie także w związku ze swem nowym małżeństwem zwiększyć ilość swej służby, która obecnie składa się tylko z dwu ludzi, t. j. kucharką i służącego w jednej osobie, oraz sofera, dawnego bojownika niemieckiej partii komunistycznej, Schultza, który jest duszą i ciałem oddany Stalinowi.

W sądzie amerykańskim.

Sędzia do wtęzgi:

— Oskarżeni jesteście o kłódcegostwo i zabranie. Czyście zarobili którykolwiek dolara choćby uczciwą pracą?

Wtęzga: — Tak, panie sędzio, Wtenczas, gdym głosował na pana.

Podobieństwo.

— Co takiego! Twierdzi pan, że jestem podobny do mufa?

— Nie, to nie pan, tylko mój znajomy, do którego jest pan bardzo podobny.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

- WTOREK, 3 GRUDNIA.
- 6'30 Audycja poranna. 12'03 Dziennik południowy. 12'15 „Zabawki Tomka” — audycja dla dzieci ze szkół. 12'30 „Tysiąc faktów muzyki”.
 - 13'25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13'30 Z rąku pracy. 15'30 Pieśni miłosne J. Brahmsa.
 - 16'00 Skrzynka P. K. O. 16'15 Muzyka. 16'45 „Cała Polska śpiewa”. 17'00 „Bakelit” — odczyt. 17'15 Encyklopedia mówiona. 18'00 VII koncert z cyklu Kwartetu Haydna. 18'30 Rola literatury w Państwie Sowieckim — szkic literacki. 18'45 Melodie z oper Kurta Weilla. 19'00 Wiadomości rolnicze. 19'35 Wiadomości sportowe. 19'50 Pogadanka aktualna. 20'00 „Orkiestra pod gazem” audycja muzyczna. 20'40 Dziennik wieczorny. 20'50 Obrazki z Polski współczesnej. 21'00 Polski koncert europejski. 22'00 Płta za płytą (wzajemna lekcyjka melodyj). 22'30 Biologiczne ustankowanie się do jadu grzybnego — odczyt. 22'45 „Wilno — miasto Marszałka Piłsudskiego” — odczyt w języku niemieckim. 23'05 Muzyka tan.

Grosiki składaj w młodości, tysiące odbierzesz w starości.

BRESZKO-BRESZKOWSKI.

Skarby Chana Mugańskiego

POWIEŚĆ.

TLUM. JERZY ŁASKOWSKI.

— Na szczęście, czy nieszczęście pana — teraz nie wiem, doprawdy, co myśleć — Barbasan jest niezdrów. Przeziębili się podczas rewji swoich ulubionych „guerillasów śmierci”. Teraz leży, stawiąmu pana banki i wszystko, co się w takim wypadku należy. Będzie czekał wyzdrowienia. On koniecznie chce być sam przy „tem”, gdyż bardzo już pana nienawidzi. Za wszystko. Za ucieczkę i za dwóch zabitych zandarmów. Strasznie się wściekał. Trzeciego, który wrócił, zbit — do śmierci, deptał nogami, okropnie beształ: „Taki — siaki, gdzie jego głowa? Gdzie jego głowa?” To znaczy pana głowa generale... — I cóż! Udało mu się. Zamiast mojej martwej głowy, otrzymał mnie całego i w dodatku — żywego!

— Pan może jeszcze żartować, generale! — zdziwił się Barradas, który w ciągu czterdziestu lat swojej służby w więzieniu rzadko czemu się dziwił.

Ammałat nic nie odpowiedział, popadłszy w zadumę. Siedział po turecku, ze skrzyżowanymi nogami na jakiejś płachcie, rzuconej na kamienną podłogę. Nad nim stał wysoki, niezgrabny Barradas z kopką szpakowatych włosów na głowie. Zachodzące słońce, przez zakratowane okienko oświetliło złocistymi promieniami więźnia i naczelnika więzienia i odbiło się drżącymi refleksami w talerzach i metalowych naczyniach, przyniesionych z restauracji.

Pragnąc przypomnieć swoją obecność, Barradas uprzejmie chrząknął. Oprzytomniawszy, Ammałat spojrział na niego z zdziwieniem, jakgdyby Barradas dopiero teraz nagle stanął przed nim.

Przed wyjściem i zamknięciem na klucz ciężkich dębowych drzwi, okutych gwóźdźkami, Barradas chciał powiedzieć więźniowi coś dobrego, pocieszającego, miłego...

Ale co powiedzieć, co wymyśleć? Tak rzadko zapalały się w nim podobne uczucia...

I jeszcze raz chrząknął, dobierając myśli i słowa:

— Generale, ja... ja już prawie pół wieku zajmuję się, że tak powiem, tą pracą. Widziałem dużo. I w celach zabijali, i w nocy wyprawdzali na rozstrzelanie tuż na dziedziniec... Otrząskalem się z tem wszystkim. Skamieniało serce, stwardniała dusza... A o, pana, generale, szkoda... Już bardzo pan... Orzeł z pana... I jak się to stało? Po takiej ucieczce... Doprawdy zał...

— Dziękuję ci za dobre słowo, Barradas. Jak się to stało? Wpadłem w zasadkę... Los... — Więc czemuż los tak igra z ludźmi szlachetnymi, męznymi, z ludźmi, jak pan, generale... Czemuż?! Jakże to toleruje wasz Bóg?

— Nasz Bóg? On jest tak wielki! Co znaczy dla niego ludzkość? Pustynia z morzem piasku... Czyż nie wszystkie ziarnka piasku są równe, czy nie wszystkie są jednakowo marne?

— Więc... więc jakże wierzyć?

— Trzeba wierzyć... nie wolno nie wierzyć! Gdy wierzący myśli o korzyściach,

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI.

Odbito na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.

prosi o powodzenie, i dobra — to już nie jest wiara. Wiara musi być cicha i pokorna. Żyć w biedzie czy w bogactwie, w szczęściu czy w nieszczęściu, w smutku czy radości, oddychać powietrzem, czuć, grzać się w słońcu, zębąć na wietrze i deszczu — to już wielkie dobro...

Barradas milczał. Tak wysoko nie sięgał jego rozum. Jeśli o nic nie prosić Boga, to pocóż modlitwa, pocóż Bóg?

I nie powiedziałszy słowa, może po raz pierwszy wystydzać się swojego rzemiosła, Barradas na palcach wyszedł z kamiennej celi.

A więzień, padłszy na kolana i patrzając tam, gdzie powinien być Wschód, odprawił modlitwę w ostatnich promieniach zachodzącego słońca.

21. Ostatnie minuty.

Chwilami zdawało mu się, że osiągnął zrównoważony spokój ducha mużufmana, wierzącego w swój los, spokój, o którym mówił Barradasowi. Chwilami zaś męcząco, szalenie chciało się żyć... Żyć, by czuć fizyczny byt, żyć pod słońcem, pod deszczem i wiatrem, żyć dla tego wszystkiego, dla czego człowiek — pyłek musi być wdzięczny mądrymu Allahowi.

Gdy chan myślał wracać do opuszczonego obozu, strasznie pragnął tylko tego, by nikt od Mar-Molli do Gromenji nie pomyslał o nim źle, żeby nikt nie uwierzył złym wymysłom o jego zniknięciu, które zapewne wręczanie i podle rzucid zdraja Gafani.

Tak samo tka pajęczynę tarantula swoją jadowitą, szkodliwą śliną... Z jednej strony chęć oczyszczenia się w oczach ludzi, którym zawdzięcza ocalenie, a zwłaszcza w oczach Mar-Molli, z

drugiej — chęć zdemaskowania Gafaniego podszepty mu myśli: „Jeśli napiszę do niej o wszystkim, łatwiej będzie mi umrzeć. Lżej będzie nastawiał pierś pod salwę „guerillasów śmierci”.

Gdy naczelnik więzienia przyniósł mu obiad, zapytał go:

— Barradas, czy mógłbyś dostarczyć mi wszystko, co potrzeba do napisania listu? A następnie wysłać list? Jeśli niczem nie ryzykujesz — zrób to... Spełnij moją ostatnią prośbę. Jeśli zaś...

— Tej przysługi nigdy jeszcze nikomu nie świadczyłem tu, ale panu, generale, wyświadczyć. Tylko nie podejmę się osobiście oddać list z rąk do rąk. Powiem otwarcie — boję się... Mam żonę, dzieci, a Barbasan ma pełno szpiegów wszędzie. Ale i samemu nie chciałoby się zginąć dla listu, który panu i tak nie pomoże... Uciec stąd niesposób, nawet mając współników. Jedynie wyjście prowadzi przez główną bramę, a tam ostra kontrola, gdzie urzędują najmniej dziesięć uzbrojonych zbirów Barbasana...

— Zaczekaj, Barradas, przecież nie chciałbym narazić ciebie! Nigdy! Proszę tylko o jedno — ażebyś wrzucił list do skrzynki towarzysystwa okrętowego „Mer kurusz”. List pójdzie do Europy bez kontroli zbirów Barbasana... Ty niczem nie ryzykujesz.

— Jeśli tak, niema o czym mówić! Pewno, że zrobię — uradował się Barradas, — wieczorem pocichutku przyniosę wszystko do pisania...

Wieczorem Barradas, jak zwykle, zatrzymał się na rozmowę i zakomunikował nie nowin. Tym razem nowiny nie były pocieszające.

c. d. n.